

SELVIÄMISHOITOASEMATOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN SEUTUKUNNALLISENA YHTEISTOIMINTANA

1. Sopijapuolet

Hämeenkyrön kunta
Y-tunnus 0132947-3 (jäljempänä Hämeenkyrö)

Ikaalisten kaupunki
Y-tunnus 0203797-4 (jäljempänä Ikaalinen)

Lempäälän kunta
Y-tunnus 0150783-1 (jäljempänä Lempäälä),

Nokian kaupunki
Y-tunnus 0205717-4 (jäljempänä Nokia),

Pirkkalan kunta
Y-tunnus 0152084-1 (jäljempänä Pirkkala),

Sastamalan kaupunki/Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystoiminta
(Sastamala ja Punkalaidun)
Y-tunnus 0144411-3 (jäljempänä Sastamala)

Tampereen kaupunki
Y-tunnus 0211675-2 (jäljempänä Tampere),

Ylöjärven kaupunki
Y-tunnus 0158221-7 (jäljempänä Ylöjärvi).

2. Sopimuksen tausta ja tavoitteet

Sopijaosapuolet käynnistivät vuoden 2007 elokuussa Päihdetyön kehittämishankkeen Tampereen ja Etelä-Pirkanmaan seutukunnissa. Hanke päättyi lokakuussa 2009. Hanke on saanut toimintaansa valtionavustusta Länsi-Suomen lääninhallitukselta (LSLH-2007-8454/So-614).

Hankkeen yhtenä osatehtävänä oli keväen 2008 aikana selvittää seutukunnallisesti toimivan selviämishoitoaseman tarve ja sen pohjalta valmistella suunnitelma seutukunnallisesti toimivasta selviämishoitoasemasta.

Selviämishoitoaseman toimintaa ja henkilöstöä koskeva suunnitelma hyväksyttiin hankkeen ohjausryhmässä huhtikuussa 2008 ja Tampereen seutukunnan kuntien perusturvalautakunnat hyväksyivät osallistumisensa seutukunnalliseen selviämishoitoasematoimintaan toukokuusta 2009 alkaen.

Tampereen kaupungin Terveyttä ja toimintakykyä edistävien palvelujen lautakunta sitoutui Päihde- ja mielen- ja päihdepalvelujen palvelusopimuksella (ajalle 1.1.2010 - 31.12.2010) hankkimaan selviämishoitoasemapalvelun Tampereen kaupungin avopalveluilta. Palvelusopimusta jatketaan ajalla 1.1.-31.12.2018.

Selviämishoitoasematoiminnan toteuttamiseksi seudullista yhteistoimintaa ohjaa erikseen nimettävä ohjausryhmä. Ohjausryhmän tehtävä on seurata toiminnan toteutumista, ohjata ja valvoa toimintaa, seurata varojen käyttöä sekä arvioida ja kehittää yhteistoimintaa. Ohjausryhmä kokoontuu 1-2 kertaa vuodessa.

Ohjausryhmän jäsenet nimetään yhteistoimintaan osallistuvista kunnista: Tampereen kaupungista kaksi jäsentä ja jokaisesta sopimuskunnasta yksi jäsen.

3. Sopimuksen kohde

Tällä yhteistoimintasopimuksella sovitaan Tampereen seutukunnan kuntien kesken selviämishoitoasematoiminnan järjestämisestä yhteistoiminnassa kohdassa 4 kuvatulla tavalla. Selviämishoitoasema antaa sopimuksen mukaisia palveluja ympärivuorokautisesti vuoden kaikkina päivinä.

Selviämishoitoasematoiminnassa noudatetaan voimassaolevia lakeja asetuksia sekä viranomaisten antamia määräyksiä ja suosituksia.

4. Yhteistoiminnan piiriin kuuluvat palvelut

4.1. Seudullisen selviämishoitoasematoiminnan kuvaus

Selviämishoito on lyhytkestoista alkoholipäihtymyksen akuuttihoitoa, johon liittyy sairaanhoidollisen seurannan tarve. Selviämishoitopaikkoja on 10, joista laskennallisesti 7,8 on varattu tamperelaisille ja orivetisille sekä 2,2 muiden sopijakuntien asiakkaille. Selviämishoitoasematoiminta on osa Tampereen kaupungin hyvinvointipalvelujen terveydenhuollon mielenterveys- ja päihdepalveluja. Palvelua toteutetaan osoitteessa Sorinkatu 12, 33100 Tampere.

Selviämishoitoasematoiminnan tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihdeiden ongelmakäyttöä sekä siihen liittyviä sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja sekä edistää päihdeiden ongelmakäyttäjien ja heidän läheistensä toimintakykyä, terveyttä ja turvallisuutta. Tavoitteena on tehokas päihdekäytön kierteen katkaisu. Tavoitteena on sairaalahoitovuorokausien käytön vähentäminen päihdeiden käyttäjien osalta sekä tehokas jatkohoitoon ohjaaminen.

Selviämishoitoaseman asiakkaat ovat päihtyneitä, jotka tarvitsevat sairaanhoidollista seurantaa. Asiakas on usein joko loukannut itsensä tai joutunut väkivallanteon kohteeksi. Asiakkaan tajunnan taso on usein alentunut, hän voi olla ahdistunut, masentunut, itsetuhoinen tai vierotusoireinen. Selviämishoitoon voidaan ottaa yli 16-vuotiaita asiakkaita.

Asiakkaat ohjautuvat selviämishoitoasemalle yleensä viranomaisen tuomana, joko sairaankuljetuksen, terveydenhuollon päivystyksen tai poliisin kautta. Asiakkaan hoitoaika selviämishoitoasemalla on korkeintaan vuorokausi, jonka jälkeen asiakas kotiutetaan tai siirretään mahdolliseen jatko- hoitopaikkaan.

Selviämishoito koostuu seuraavista terveydenhuollon ja sosiaalihuollon toimista:

- potilaan tutkimus ja ensitietojen kerääminen
- sairautentilojen poissulku perusmittauksin
- ulkoisten vammojen tutkimus
- tajunnan tason arviointi ja seuranta
- perushygieniasta ja ravitsemuksesta huolehtiminen
- lääkehoidon toteutus
- vieroitusoireiden hoito, deliriumin ehkäisy
- koko hoidon ajan potilaan havainnointi ja tarkkailu sekä potilaan tilassa tapahtuviin muutoksiin varautuminen
- hoidon dokumentointi
- jatkohoidon ohjeiden antaminen
- tamperelaiset asiakkaat: asiakkaan kokonaistilanteen kartoittaminen sosiaalityöntekijän toimesta, ohjaus ja neuvonta sekä tarvittavat palvelu- ja maksupäätökset sosiaalihuollon jatkohoitojen osalta. Sosiaalityöntekijän palvelut on saatavissa virka-aikana.
- muita kuin tamperelaisia asiakkaita koskien hoitoon motivoituneen asiakkaan kohdalla tehdään verkostoyhteistyötä asiakkaan kotikunnan sosiaalityöntekijän ja päihdetyöntekijän kanssa. Sosiaalityöntekijän palvelut on saatavissa sosiaalipäivystyksestä

Selviämishoitoaseman henkilökunta

Selviämishoitoaseman toiminnasta vastaavat mielenterveys- ja päihdepalvelujen ylilääkäri ja hoitotyön päällikkö. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen toimistos sihteeri hoitaa toimistotehtävät.

Aseman hoitohenkilökunta koostuu viidestä sairaanhoitajasta ja neljästä lähihoitajasta. Selviämis- ja katkaisuhuotoasemalla ovat yhteiset osastonhoitaja. Työntekijät ovat palvelussuhteessa Tampereen kaupunkiin. Selviämishoitoaseman lääkäripalvelut hoitaa katkaisuhuotoaseman lääkäri, edellyttäen, että katkaisuhuotoasemalla on lääkäriresurssi käytössä.

4.2. Palvelujen kehittäminen

Sopijapuolet voivat kehittää ja laajentaa myös muita päihdepalveluja, joiden toteuttamisesta sovitaan erikseen ja joista tehdään erilliset suunnitelmat ja kustannuslaskelmat.

5. Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 1.1.2018. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimuksen voimassaolo jatkuu kalenterivuoden kerrallaan, ellei sitä irtisanoita yhtä kalenterivuotta aiemmin, viimeistään kyseisen vuoden viimeinen päivä (31.12.).

Sopimus tulee osapuolia lopullisesti sitovaksi, kun osapuolten päättävät toimielimet ovat sopimuksen hyväksyneet, päätös on saanut lainvoiman ja sopimus on allekirjoitettu.

Sopimusta voidaan muuttaa ainoastaan kirjallisella sopimusosapuolten allekirjoittamalla muutossopimuksella.

6. Palveluja koskeva raportointi

Tampere seuraa ja hallinnoi selviämishoitoasematoiminnan suoritteita ja kustannuksia, ja raportoi niistä sopijakunnille palvelun ohjausryhmässä ja muilla erikseen sovittavilla tavoilla.

Palvelussa seurattavat kuntakohtaiset tiedot ovat asiakkaiden lukumäärä, hoitokäyntien lukumäärä ja asiakkaiden sukupuoli ja ikä.

Lisäksi Tampere toimittaa muille sopijapuolille vuosittain edellisen vuoden toimintakertomuksen selviämishoitoaseman toiminnasta. Tampere raportoi saamistaan palvelua koskevista asiakaspalautteista säännöllisesti muille sopijakunnille.

7. Alihankkijoiden käyttö

Tampere saa käyttää alihankkijoita palvelun ja siinä käytettävän teknologian käyttöönottoon, tuottamiseen ja kehittämiseen. Alihankkijoiden työstä Tampere vastaa kuten omastaan.

8. Rekisterinpito ja tietojärjestelmien käyttö

Kukin sopijapuolena oleva kunta on omien kuntalaistensa osalta henkilötietolain tarkoittama rekisterinpitäjä. Tampereen kaupunki toimii selviämishoitoaseman asiakkaiden osalta teknisenä rekisterinpitäjänä sopijakuntien lukuun.

Asiakasrekisterien ylläpidossa ja niiden sisältämien tietojen käsittelyssä noudatetaan voimassaolevia lakeja ja asetuksia sekä viranomaisten antamia määräyksiä sekä Tampereen kaupungin antamia henkilötietojen käsittelyä koskevia ohjeita.

Sopijakuntien asiakkaat ja heidän saamansa hoito kirjataan Tampereen Pegasos-terveystietojärjestelmään. Mikäli asiakkaan jatkohoidon näkökulmasta on tarpeen, tieto asiakkaan selviämishoitoasemalla saamista terveydenhuollon palveluista välitetään asiakkaan kotikunnan terveyskeskukselle postitse. Asiakkaan saamasta palveluohjauksesta välitetään tarvittaessa postitse tieto kotikunnan sosiaalitoimelle.

Selviämishoitoaseman sosiaalityöntekijä kirjaa lisäksi Efficasiakas-tietojärjestelmään päätökset ja sosiaalihuollon asiakastiedot tamperelaisia asiakkaita koskien.

9. Sopijapuolten velvollisuudet, vastuut ja vahingonkorvaukset

Sopijapuolet toimittavat selviämishoitoasemalle kaikki oleelliset selviämishoitoasemapalvelun aikana tai sen päätyttyä tarvittavat palvelutiedot, joita selviämishoitoaseman työntekijät tarvitsevat työskennellessään asiakkaan kanssa (esimerkiksi terveyskeskuksen ja sosiaalitoimiston yhteystiedot, päivystysjärjestelyt, vastaanottoajat ja ajanvarausjärjestelyt).

Sopijapuolet sitoutuvat pitämään yllämainitut tiedot ajan tasalla oman organisaationsa osalta.

Tässä sovittava vahingonkorvausvelvollisuus koskee vain tämän sopimuksen rikkomisesta aiheutuvaa korvausvelvollisuutta. Sopimuksen ulkopuoliseen vahingonkorvausvastuuseen sovelletaan lainsäädännön määräyksiä.

Osapuolten korvausvelvollisuus koskee toiselle sopijaosapuolelle aiheutettuja välittömiä vahinkoja. Mikäli vahinkoa on aiheutettu tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella, korvausvelvollisuus koskee myös välillisiä vahinkoja.

10. Asiakkailta perittävät maksut

Selviämishoitoaseman palveluista ei peritä asiakasmaksuja.

11. Yhteistoiminnasta aiheutuvat kustannukset

Selviämishoitoasematoiminnan menot sisältävät selviämishoitoaseman työntekijöiden palkkauskustannukset ja toiminnasta aiheutuvat muut kulut 1.1.2018 alkaen.

Sopimuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuvat kustannukset määräytyvät siten, että sopijakunnat maksavat selviämishoitoaseman vuosittaisista toimintamenoista 22 prosenttia. Puolet tästä maksetaan ns. perusmaksuna, josta kunkin kunnan osuus suhteutetaan kunnan aikuisväestön lukumäärän mukaisesti (Tilastokeskuksen ilmoittama aikuisväestön lukumäärä edellisen vuoden viimeisenä päivänä).

Perusmaksun lisäksi kukin sopijakunta maksaa asiakaskohtaisesti käyntimaksua omien kuntalaistensa käynneistä selviämishoitoasemalla. Kustannukset on eritelty liitteessä 1 (Kustannukset).

Sopijapuolet maksavat oman perusmaksusta kertyvän kustannusosuutensa Tampereelle etukäteen kolmen (3) kuukauden välein.

Asiakaskohtaiset käyntimaksut laskutetaan erikseen säännöllisin määräajoin. Selviämishoitoaseman työntekijä voi antaa rahattomana lähtevälle sopijakunnan asiakkaalle matkalipun kotimatkaan kotipaikkakunnalle edullisinta matkustustapaa käyttäen. Annetuista matkalipuista aiheutuvat kustannukset laskutetaan käytön mukaisesti sopijakunnilta.

Mikäli asiakas siirretään selviämishoitoasemalta jatkohoitoon, kuljetuksesta aiheutuvista kustannuksista vastaa asiakkaan kotikunta.

Palvelujen kehitystyön kustannukset

Palveluiden kehittämisestä ja sen kustannuksista sovitaan erikseen.

Kustannusten tarkistaminen

Edellä mainitut kustannusosuudet ovat voimassa 31.12.2018 asti. Kustannuksia ja niiden kehitystä seurataan, ja sopijapuolet neuvottelevat ja sopivat vuosittain mahdollisesti tarvittavista kustannusosuuksien muutoksista kirjallisesti erikseen. Vuoden 2018 kustannukset tarkistetaan syyskuun loppuun mennessä.

Kustannusten muutosten ensisijaisena vertailukohtana käytetään Tampereen kaupungin noudattamassa työehtosopimuksessa sovittuja palkkorotuksia ja elinkustannusindeksin muutoksia sekä palvelun sisältöön tehtäviä muutoksia.

12. Ylivoimainen este Vapauttamisperusteeksi (force majeure) katsotaan sellainen sopimuksen täyttämisen estävä ja sopimuksen voimaan tulon jälkeen sattunut epätavallinen ja ennalta arvaamaton tapahtuma, jota sopijapuolet eivät ole voineet ottaa huomioon sopimusta tehtäessä ja joka on sopijapuolista riippumaton tai jonka estävää vaikutusta ei voida poistaa ilman kohtuuttomia lisäkustannuksia tai kohtuutonta ajanhukkaa (ylivoimainen este). Tällainen tapahtuma voi olla sota, kapina, sisäinen levottomuus, viranomaisen suorittama pakko-otto tai takavarikko julkiseen tarpeeseen, tuonti- tai vientikielto, luonnonmullistus, yleisen liikenteen tai energiajakelun keskeytys, työselkkaus tai tulipalo tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja luonteeltaan epätavallinen syy.
13. Sovellettava lainsäädäntö ja erimielisyyksien ratkaiseminen
- Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia. Sopimusta koskevat erimielisyydet ratkaistaan ensisijaisesti keskinäisin neuvotteluin ja viime kädessä hallintoriita-asiana Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa.
14. Sopimuksen purkaminen
- Mikäli jokin sopijapuoli toistuvasti rikkoo tämän sopimuksen mukaisia velvoitteitaan eikä korjaa menettelyään 14:n päivän kuluessa saatuaan toiselta sopijapuolelta kirjallisen (mukaan lukien sähköinen tiedonanto) huomautuksen, on toisella sopijapuolella oikeus purkaa sopimus päättymään välittömästi ja saada korvaus välittömistä vahingoistaan täysimääräisesti.
- Mikäli osapuoli rikkoo tätä sopimusta, eikä toiselta osapuolelta voida kohdella edellyttää sopimuksen jatkamista, voidaan sopimus purkaa välittömästi ilman huomautusta.
15. Tiedottaminen Kukin kunta vastaa tiedottamisesta oman kuntansa ja kuntalaistensa osalta.
16. Yhteydenpito Sopijapuolet nimeävät yhteyshenkilöt, jotka vastaavat yhteistoiminnasta sekä toiminnan käytännön järjestelyistä.
- Yhteyshenkilöt kirjataan sopimuksen allekirjoitussivulle, kohtaan 18.
- Sopijapuolet sitoutuvat siihen, että sopimukseen ja käytännön toimintaan liittyvä yhteydenpito tapahtuu alla mainittujen yhteyshenkilöiden välillä, eikä sopijapuolten edustajat ota sopimukseen tai käytännön toimintaan liittyviä toimintaohjeita vastaan muilta kuin nimetyiltä yhteyshenkilöiltä tai heidän valtuuttamiltaan henkilöiltä. Mikäli yhteyshenkilöt vaihtuvat tai ovat muutoin tilapäisesti estyneitä, sopijapuolet sitoutuvat välittömästi ilmoittamaan siitä.

17. Muut ehdot

Mikäli tämän sopimuksen mukaisen toiminnan toteuttamiselle ilmenee jokin viivytys, keskeytys tai este, sopijapuolet sitoutuvat viipymättä ilmoittamaan siitä.

Mahdollisista sopimusmuutoksista neuvotellaan osapuolten kesken ja niistä sovitaan kirjallisesti. Sopimuksen lisäys tai muutos on sitova vain, jos siitä on sovittu kirjallisesti.

Tätä sopimusta on laadittu seitsemän samanlaista kappaletta, yksi kullekin sopijapuolelle.

18. Sopimuksen yhteyshenkilöt ja allekirjoitukset

18.1 Sopimuksen yhteyshenkilöt

Tampereen yhteyshenkilöinä toimivat:

- sopimusehtoja koskevissa asioissa Avo- ja asumispalvelujen psykososiaalisen tuen palvelulinjan päällikkö Maritta Närhi ja mielenterveys- ja päihdepalvelujen ylilääkäri Päivi Kiviniemi
- käytännön toimintaan liittyvissä kysymyksissä osastonhoitaja Irene Raevaara
- Tampereen yhteyshenkilöiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@tampere.fi

Muiden sopijapuolten yhteyshenkilöt:

Hämeenkyrö

- sopimusehtoja koskevissa asioissa perusturvajohtaja Tuomas Parmanen
- käytännön toimintaan liittyvissä kysymyksissä päihdetyöntekijä Lari Santala ja sosiaalityöntekijä Raili Naskali
- päihdeyksikkö: paihdejatko@hameenkyro.fi
- Hämeenkyrön yhteyshenkilöiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@hameenkyro.fi

Ikaalinen

- sopimusehtoja koskevissa asioissa perusturvajohtaja Timo Tallila
- käytännön toimintaan liittyvissä kysymyksissä, päihde- ja mielenterveystyön esimies Jouko Tuikkanen ja päihdesairaanhoidtaja Virpi Harjula
- päihdeyksikkö: paihdejatko@ikaalinen.fi
- Ikaalisten yhteyshenkilöiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@ikaalinen.fi

Lempäälä

- sopimusehtoja koskevissa asioissa sosiaali- ja terveysjohtaja Vesa Helin ja sosiaalityön johtaja Sisko Vesander
- käytännön toimintaan liittyvissä kysymyksissä päihdetyöntekijä Sivi Saarikko
- Lempäälän yhteyshenkilöiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Nokia

- sopimusehtoja koskevissa asioissa perusturvajohtaja Katja Uitus-Mäntylä
- käytännön toimintaan liittyvissä kysymyksissä ylilääkäri Kari Löf
- Nokian yhteyshenkilöiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi

(12)

Hyvinvointipalvelut
Avopalvelut
Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Dno SOTE: Tre 7448/00.01.07/2017

Pirkkalan yhteistoiminta-alue (Pirkkalan ja Vesilahden kunnat)

- sopimusehtoja koskevista asioista hyvinvointijohtaja Harri Rönholm
- käytännön toimintaan liittyvissä kysymyksissä sosiaalityön johtaja Virpi Kokko, päihdesairaanhoidaja Maiju Kaukonen ja sosiaalityöntekijä Petri Mäkelä
- päihdeyksikkö: paihde1@pirkkala.fi
- Pirkkalan yhteistoiminta-alueen yhteyshenkilöiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@pirkkala.fi

Sastamalan kaupunki/Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystalvelut (Sastamala ja Punkalaidun)

- sopimusehtoja koskevista johtava ylilääkäri Jussi Korkeamäki
- käytännön toimintaan liittyvissä kysymyksissä johtava hoitaja Anne Kantola ja osastonhoitaja Kaija Saari
- päihdeyksikkö: paihde@sastamala.fi
- Sastamalan yhteyshenkilöiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@sastamala.fi

Ylöjärvi

- sopimusehtoja koskevista asioista terveys- ja sosiaalityöntekijä Anne Santalahti
- käytännön toimintaan liittyvissä kysymyksissä osastonhoitaja Mikko Hyytiäinen, sosiaalityöntekijä Marjatta Harju ja päihdesairaanhoidaja Sanna Wolan
- päihdeyksikkö: paihde@ylojarvi.fi
- Ylöjärven yhteyshenkilöiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa: etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

12)

Hyvinvointipalvelut
Avopalvelut
Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Dno SOTE: Tre 7448/00.01.07/2017

18.2 Allekirjoitukset

Maritta Närhi
palvelulinjan päällikkö
Tampereen kaupunki
Avo- ja asumispalvelut
Psykososiaalisen tuen palvelulinja

Tuomas Parmanen
Perusturvajohtaja
Hämeenkyrön kunta
perusturvalautakunta

Timo Tallila
perusturvajohtaja
Ikaalisten kaupunki
sosiaali- ja terveyskeskus

Vesa Helin
Sosiaali- ja terveysjohtaja
Lempäälän kunta
sosiaali- ja terveyslautakunta

Katja Uitus-Mäntylä
perusturvajohtaja
Nokian kaupunki
perusturvalautakunta

Harri Rönholm
hyvinvointijohtaja
Pirkkalan kunta
hyvinvointilautakunta

Päivi Tryyki
sosiaali- ja terveysjohtaja
Sastamalan kaupunki/Sastamalan seudun sosiaali- ja terveyspalvelut
(Sastamala ja Punkalaidun)

TAMPERE

(12)

Hyvinvointipalvelut
Avopalvelut
Mielenterveys- ja päihdepalvelut

SOPIMUS

12

Dno SOTE: Tre 7448/00.01.07/2017

Anne Santalahti
Terveys- ja sosiaalijohtaja
Ylöjärven kaupunki
perusturvalautakunta

LIITE 1: Kustannukset